

Algemene Leden Vergadering van de Vereniging Tropische Bossen – 11 februari 2016
Locatie: Houthandel Van Dam, Bunnik.

Inhoudelijk deel: Certificering in de bosbouw – hinderpaal of stimulan?

Aanwezig:

Bestuur: Caspar Verwer (voorzitter), Dorith Vermunt (secretaris), Bernd Slesazeck (penningmeester), Lieke Guinee (algemeen bestuurslid), Wim Ellenbroek (algemeen bestuurslid), Chris Geerling (algemeen bestuurslid), Marijke van Kuijk (algemeen bestuurslid/ activiteitencoördinator), Nico Smith (algemeen bestuurslid), Peter Zomer (algemeen bestuurslid),

Overige leden: Arend Jan van Bodegom, Cathrien de Pater, Chris van der Goot, Eric Arets, Gerard van Vliet, Gerrit van de Klashorst, Henk Lette, Jaap de Vletter, Jaap van der Waarde, Jeffrey van Lent, Jeroen van de Horst, Jochen Schure, Leffert Oldenkamp, Meindert Brouwer, Michel Ridder, Paul Zambon, Peter Paap, Peter van der Meer, Rik Sools, Rosa Diemont, Sandra van Hulsen, Sephan Wulffraat, Verina Ingram.

1. Opening inhoudelijk deel om 16:00

De voorzitter van de VTB, Caspar Verwer, heet iedereen welkom bij Houthandel Van Dam. De VTB wordt kort geïntroduceerd: het is een netwerk van experts uit verschillende disciplines die actief zijn in de tropische bossen sector of in tropisch landgebruik in een bredere zin. De vereniging bestaat nu uit 430 leden waaronder wetenschappers, natuurbeschermers, beleidsmakers, personen uit het bedrijfsleven en studenten. Het programma voor de avond wordt doorgenomen: de leden krijgen eerst een rondleiding door de houthandel, en daarna worden twee kanten van de duurzame houtketen door middel van presentaties belicht: de markt en het bos (zie punt 2).

2. Rondleiding Houthandel en presentatie Erik Leeuw: Certificering in de houthandel

Erik Leeuw is een zeer betrokken houthandelaar die zich al jarenlang inzet voor duurzaam geproduceerd hout. Houthandel Van Dam is een actief lid van de VVNH. Erik Leeuw geeft samen met zijn collega Corné in twee groepen een rondleiding door de houtloods. Ze laten de hal zien waar het hout bewerkt en behandeld wordt, vertellen ons meer over de behandelmethodes, en welke soorten gebruikt worden. Daarna vertelt hij in een presentatie meer over de marktpositie van certificering door de negatieve en de positieve effecten daarvan te belichten:

- De negatieve effecten hebben te maken met het duurder worden van hout, de logistieke opslag die vaak moeilijk is, en bovendien vragen veel klanten er niet om. Erik: 'Geef de klant geen keuze wat betreft certificering, als het er ligt met een goede kwaliteit en klein prijsverschil kopen ze het wel. Binnen Van Dam wordt nu ook steeds meer van het aftimmerhout gecertificeerd.'
- Over de positieve effecten van certificering noemt hij dat het aansluit bij de behoefte naar een duurzame samenleving. Het maakt een discussie rondom oorsprong overbodig, omdat certificering garantie geeft dat de grondstof van het hout gewaarborgd is. Certificering is bovendien vaak nog een extra USP (unique selling point), al vindt Erik dat gecertificeerd hout de standaard is bij de grootste leden van de VVNH.

De verschillende initiatieven op het gebied van certificering worden besproken:

- STTC (European Sustainable Tropical Timber Coalition)
- LKTS (Lesser Known Timber Species project) – Van Dam is hierbij aangesloten, samen met enkele andere marktpartijen.
- VVNH: De doelstelling van tropisch hardhout gaat van 50% gerealiseerd in 2015, naar 65% duurzaam geproduceerd in 2020. Uit de zaal komt de vraag waarom dat niet 100% is. Erik legt uit dat je binnen een vereniging verschillen hebt tussen bedrijven en dat sommige lastig te certificeren zijn.

Van Dam importeert verantwoord hout, bijvoorbeeld door het vermijden van hout uit bepaalde landen met een hoog risicoprofiel zoals DR Congo. Van Dam is bovendien veel bezig met het verhogen van rendement van stammen door restproducten creatief te gebruiken, en via LKTS het potentieel van minder bekende soorten te verkennen. Erik: 'Je moet een bos oogsten zoals het zich aanbiedt – dus ook de minder bekende houtsoorten, door te kijken waar de potentie zit'. De houthandel probeert ook zoveel mogelijk van de verwerkingsprocessen en meerwaarde naar land van herkomst brengen: dit reduceert CO2 uitstoot, brengt werkgelegenheid, en verhoogt het rendement van stammen.

3. Presentatie Bernd Slesazek - Audits voor FSC in het veld

Bernd Slesazek is een zelfstandige auditor (Bezeck – Audits and Support) die zich bezig houdt met auditing voor FSC en PEFC. In het verleden werkte hij voor Tropenbos, Stichting Milieukeur (coördinator TPAC) en Control Union. Bernd vertelt wat een (FSC) audit inhoudt en legt uit wat de regels voor een audit zijn. Er is discussie over wat een audit moet inhouden; het moet namelijk niet alleen vanuit papier bekeken worden, ook vanuit de praktijk moet er erkend en herkend worden wat er speelt. Vervolgens wordt het auditproces uitgelegd; Bernd vertelt dat er tussen de pre- en de initiële audit veel tijd kan zitten. Als de initiële audit achter de rug is volgt er wel een jaarlijkse controle. Het is de taak van de auditor om uit te voeren wat er in de standaard staat, niet om de standaard te bekritisieren. De auditor rapporteert bevindingen, en mag niet 'adviserend formuleren'. De auditors worden zelf ook gecontroleerd door een andere organisatie (ASI – Accreditation Services International). Audits zijn vaak lastig; wat de medewerkers zeggen en wat de managers vertellen kan verschillen, daarom moet er altijd eerst gekeken worden of er een match is tussen deze twee. Het voordeel van een bos is wel dat het niet zo makkelijk is om praktijken te verstoppen, zoals bij gebruik van gif in de landbouw wel zou kunnen. Een tweede probleem is dat er nog weinig informatie over de implementatie van certificering in de tropen beschikbaar is. Ook al willen bedrijven vaak hulp bij het opzetten van bijvoorbeeld high conservation areas, het is vaak nog lastig deze hulp te krijgen door een gebrek aan kennis over wat er in een bos gebeurt, en wat de juiste maatregelen zijn.

4. Het inhoudelijk deel wordt gesloten om 19:00 uur.

5. Er wordt een Indonesisch buffet geserveerd.

Huishoudelijk deel

1. Het huishoudelijk deel wordt geopend om 20:00.

2. De notulen van de ALV 2015 en het jaarverslag 2015 worden goedgekeurd. Er waren geen opmerkingen over de notulen. De notulen zijn goedgekeurd.

3. Korte terugblik van de activiteiten namens het bestuur:

De voorzitter bespreekt de activiteiten die de vereniging in 2015 georganiseerd heeft:

- VTB enquête (vóór vorige ALV)
- Presentaties tijdens ALV: WNF en WUR: illegale stroperij en handel in wilde dieren, en de ecologische effecten daarvan op bossen
- Netwerkvond over ecosysteemrestauratie (12 mei, met WNF)
- VTB studiedag in juni: innovatieve technologie voor natuurbeheer in de tropen.
- Bijdrage aan de organisatie van het jaarlijkse seminar in de serie Are we on the Right Track?, dat dit keer in het teken stond van het belang van bossen voor klimaat en water
- Kenniskring Indonesië gelanceerd
- De vorig jaar uitgesproken ambitie om excursies te organiseren naar bedrijven of organisaties in Nederland die gelinkt zijn aan de tropische bos- en houtsector heeft zich

helaas nog niet vertaald in concrete evenementen (behalve huidig ALV). Ideeën hiervoor ontvangen we graag en kunnen worden gedeeld met bestuursleden of via vereniging@tropischebossen.nl

4. Evaluatie vanuit bestuur

De voorzitter evalueert het functioneren en de verbeterpunten voor het bestuur. Uit de enquête bleek dat mensen redelijk tevreden zijn met de activiteiten die door de vereniging worden georganiseerd. Er is binnen het bestuur echter ook behoefte aan het evalueren van de visie en missie van de VTB. Nieuwe activiteiten, zoals bedrijfsbezoeken n.a.v. de studiedag bij SKH in Wageningen 2014 moeten nog van de grond komen. Dit geldt ook voor de kenniskring. Nieuwe ideeën van de leden zijn welkom. Aan de proceskant worstelt het bestuur met zaken als de grootte van het bestuur (voordeel van groot is bijvoorbeeld dat er altijd mensen zijn, maar een nadeel is dat er minder ownership gevoeld wordt). Daarnaast geeft het hebben van commissieleden in het bestuur misschien minder commissie-teamgevoel bij kleine commissies, waardoor het bestuur zich afvraagt of het nodig is van alle commissies een afgevaardigde in het bestuur te zetten en of een klein bestuur handiger is. Verder kan er meer gewerkt worden aan het duidelijk maken van taken en rollen binnen commissies, teambuilding en het naleven van draaiboeken voor activiteiten. De voorzitter spreekt uit dat er qua teambuilding al een goede start is gemaakt, met een uitje met de nieuwsbriefcommissie en een etentje met de bestuursleden.

5. Overlijden Ad Olsthoorn

Het afgelopen jaar was er treurig nieuws, namelijk het overlijden van Ad Olsthoorn, docent BNB aan Larenstein. De voorzitter gaf het woord aan Ad's collega, Peter van der Meer, die vervolgens een moment nam om Ad te herdenken.

6. Korte terug- en vooruitblik commissies

De commissies kwamen aan het woord om te vertellen over de activiteiten in 2015 en hun plannen voor 2016.

Studiedagcommissie

Rik Sools & Jeffrey van Lent: de afgelopen studiedag ging over nieuwe technieken die gebruikt worden in de tropen, zoals drones en lidar. De feedback op de studiedag was positief. De datum voor de studiedag van 2016 staat (tentatief) op 10 juni. Het thema zal biobased economy worden, waarbij de leden kunnen denken aan biomassa. De commissie is van plan een excursie naar een bedrijf te organiseren dat zich hiermee bezig houdt.

Activiteitencommissie

Marijke van Kuijk: in mei 2015 is er door de activiteitencommissie een netwerkvond over ecosysteemherstel georganiseerd ism WNF. In januari vond de TFCN plaats, met als thema ondernemen in de tropen. Dit jaar gaat de commissie een weer netwerkmiddag/avond organiseren, wellicht over biomassaverbranding. De planning hiervoor is april, en de commissie gaat het wellicht samen met de KNBV of eventueel het WWF organiseren. Het is nog niet zeker of de TFCN eind dit jaar weer georganiseerd zal worden.

Nieuwsbriefcommissie

Henk Lette: de nieuwsbriefcommissie zoekt enthousiaste leden die graag aan de nieuwsbrief willen bijdragen in de vorm van een column of andere artikelen, omdat Charlotte Floors afscheid heeft genomen van haar eerdere column. Het format van de nieuwsbrief blijft verder hetzelfde, er zullen weer vier nieuwsbrieven worden gemaakt. De commissie gaat verder nieuw papier bestellen. Ideeën voor verbetering zijn ook welkom.

Webcommissie

Lieke Guinee: de commissie is op zoek naar nieuwe leden! Het komend jaar is de commissie van plan de processen te stroomlijnen, voornamelijk tussen de commissies en de website. Ook input voor de website is van harte welkom.

Voorlopige redactiecommissie Wikipedia bossenproject:

Cathrien de Pater: de commissie werkt op een laag tempo om artikelen op Wikipedia te zetten. Er zijn inmiddels 14 artikelen geplaatst; één in 2015 (nu ook te vinden op de VTB website), en er zijn er nog vijf in voorbereiding. De commissie is ook bezig met het onderhouden van artikelen, omdat iedereen wijzigingen op Wikipedia kan aanbrengen. Om te kwaliteit van de artikelen te kunnen garanderen is het daarom belangrijk Wikipedia bij te houden. Bijdragen voor artikelen zijn altijd welkom.

7. Financieel overzicht: realisatie 2015 en begroting 2016

De penningmeester geeft het woord aan de kascontrolecommissie (Peter van der Meer en Sandra van Hulsen). De commissie vertelt dat ze wat kleine foutjes heeft gevonden in Excel die verbeterd konden worden, en dat ze een steekproef hebben genomen van de bonnetjes waarbij alles aanwezig bleek. De kascontrolecommissie keurt het financieel overzicht daarom goed. De penningmeester bespreekt de realisatie 2015 en de begroting 2016.

8. Samenstelling kascontrolecommissie. Sandra van Hulsen wordt gedechargeerd uit de kascontrolecommissie, en Cathrien de Pater wordt geïnstalleerd als haar opvolger.

9. Samenstelling bestuur: Peter Zomer heeft afscheid genomen van het bestuur en wordt daarom gedechargeerd. De voorzitter kondigt aan dat zijn eigen termijn er na dit jaar op zit, en dat hij op de volgende ALV afscheid zal nemen. Daarom zal er dit jaar op zoek worden gegaan naar een nieuwe voorzitter.

10. Rondvragen

Meindert Brouwer vraagt zich af of elke activiteit van de VTB gerelateerd zouden kunnen worden aan bosbehoud en ontbossing, zodat het grotere plaatje zichtbaar blijft. De voorzitter geeft aan het een goed idee te vinden, want de vereniging wil kennis uitwisselen met een bepaalde visie die binnen dit plaatje past. Hoe dat praktisch uitgewerkt kan worden is echter nog de vraag. Ook Wim Ellenbroek geeft aan dat de visie meer terug zou kunnen komen in activiteiten. Rik Sools is daarentegen van mening dat voor de studiedagcommissie kennisopbouw en kennisuitwisseling onder vakgenoten het doel is, waardoor Meinderts voorstel beperkend zou kunnen werken. Meindert Brouwer licht nog toe dat zijn voorstel een toevoeging is aan welk onderwerp dan ook, geen beperking. Rik Sools benoemt dat de kans bestaat dat het niet goed past bij het onderwerp. Sandra van Hulsen geeft aan dat het wellicht ook wel vanzelf gaat. De voorzitter concludeert dat het een nuanceverschil is waar we nu niet helemaal uitkomen, het bestuur gaat zich erover beraden.

11. Dankwoord

De voorzitter bedankt alle commissies en bestuursleden voor hun inzet afgelopen jaar, en de Houthandel Van Dam voor het beschikbaar stellen van de locatie voor deze ALV.

12. Het huishoudelijk deel van de vergadering wordt gesloten om 21:00.

13. Borrel